

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 12P/81/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7120213039
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Barabas
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2020:7120213039.1

Uznesenie

Okresný súd Košice I v právnej veci starostlivosti o mal. T. zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov: matka K., t.č. na neznámom mieste, otec neuvedený, v konaní o nariadení neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveruje maloleté dieťa: T., do starostlivosti zariadenia Centrum pre deti a rodiny Košice - Uralská, Uralská 1, 040 12 Košice, počnúc dňom 05.01.2021 a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej t. j. konania vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 12P/81/2020 o nariadení ústavnej starostlivosti.

odôvodnenie:

1. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Košice (ďalej len navrhovateľ alebo úrad) sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 10.12.2020 domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd dočasne zveril maloleté dieťa TV. (ďalej len maloleté dieťa) do starostlivosti zariadenia Centra pre deti a rodiny Košice - Uralská, Uralská 1, 040 12 Košice. K návrhu bol pripojený aj rodný list maloletého dieťaťa. Spolu s návrhom na vydanie neodkladného opatrenia bol spojený aj návrh vo veci samej na nariadenie ústavnej starostlivosti.

2. Navrhovateľ návrh odôvodnil tým, že maloleté dieťa sa narodilo v poradí ako dvanáste dieťa (z trinástich). Vzhľadom k nedostatočnému zabezpečeniu starostlivosti o maloleté deti, ale aj nedostatočným sociálnym i bytovým podmienkam, boli všetci súrodenci maloletého dieťaťa zverení do ústavnej starostlivosti a niektorí do náhradnej starostlivosti iných osôb. Dňa 18.02.2020 sa na úrad dostavil údajný otec maloletého dieťaťa - p., ktorý doniesol fotokópiu trestného rozkazu Okresného súdu Košice I, č. k. 4T/50/2019-568, zo dňa 21.01.2020, ktorým bola matka maloletého dieťaťa K. uznaná za vinnú z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. b/, c/ Trestného zákona a bol jej uložený trest odňatia slobody vo výmere 15 mesiacov nepodmienečne. V Ústave na výkon trestu odňatia slobody bola len 4 dni, následne bola prepustená, pretože je opäť gravidná. Rodičia žijú túlavým spôsobom života, v minulosti vystriedali rôzne miesta pobytov, ako K.eskôr sa nachádzali pod Ťahanovským mostom. Úrad hľadal rodinu v záhradkárskej osade za Malou stanicou a nenašiel ju. PG. podal dňa 06.08.2019 na Okresnom súde Košice I, č. k. 21Pc/49/2019, návrh na určenie otcovstva k maloletému Tomášovi, pretože sa cíti byť jeho biologickým otcom. V predmetnej veci doposiaľ nebolo rozhodnuté. Dňa 01.06.2020 úrad hľadal rodinu na Zvonárskej ulici č. 23, kde stretol InZ. (U.), ktorý zabezpečil stretnutie s rodičmi maloletého. Stretnutie sa uskutočnilo dňa 22.06.2020 na Zvonárskej 23 v Košiciach. Rodičia uviedli, že momentálne bývajú pri Tesco - v „Džungli“ v teplárni, bez prístupu k pitnej vode, okolo obydlija sa nachádzajú diviaky. Vyjadrili sa, že o dieťa sa nedokážu postarať, nakoľko sami nemajú zabezpečené vhodné bývanie. Dňa 27.07.2020 úrad prostredníctvom telefonického rozhovoru kontaktoval IR.a za účelom sprostredkovania stretnutia s rodičmi, aby sa dňa 30.07.2020 dostavili na úrad. Dňa 30.07.2020 úrad opäť kontaktoval pána IR.a z OZ Útočisko, pretože rodičia sa na úrad nedostavili. Pán J. nám oznámil, že im nebolo možné odkaz odovzdať, nakoľko sa mu s nimi nepodarilo spojiť a odkaz odovzdať. Úrad opätovne kontaktoval IR. za účelom sprostredkovania

stretnutia s matkou maloletého, avšak pán KV. oznámil, že ich naposledy videl v júli 2020 a toho času nemá žiadne informácie, kde by sa mohla matka zdržiavať. Rodičia maloletého dieťaťa s úradom z vlastnej iniciatívy nespolupracujú. Uložené výchovné opatrenie neplní svoj účel. Úradu sa s rodičmi maloletého dieťaťa nepodarilo skontaktovať, pretože žijú dlhodobo túlavým spôsobom života a toho času sa zdržiavajú na neznámom mieste. Počas uloženia výchovného opatrenia úrad pravidelne komunikoval s Centrom pre deti a rodiny Košice - Uralská, ktoré tiež nemá vedomosť o tom, kde by sa matka a jej druh N., údajný biologický otec, mohli zdržiavať. Dňa 27.10.2020 prijal úrad list z Centra pre deti a rodiny Košice - Uralská zo dňa 26.10.2020, v ktorom centrum oznámilo, že u maloletého dieťaťa boli dňa 18.08.2020 splnené podmienky osvojiteľnosti v zmysle zákona. Na základe týchto skutočností podal úrad na Okresnom súde Košice I návrh na vyslovenie osvojiteľnosti. Posledný kontakt maloletého dieťaťa s matkou sa uskutočnil dňa 18.02.2020. Dňa 07.07.2020 sa do Centra pre deti a rodiny Košice - Uralská dostavil druh matky, údajný otec p. N., ktorý sa zaujímal o maloletého dieťa. Od tohto dátumu sa o maloleté dieťa nikto nezaujímal. Úrad sa opakovane pokúšal skontaktovať s matkou maloletého dieťaťa. Zo strany matky nie je žiadna spolupráca. Na základe vyššie uvedeného, nakoľko matka doposiaľ s úradom z vlastnej iniciatívy nespolupracovala a neprejavila skutočný a reálny záujem o úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov a nezabezpečila podmienky potrebné k prevzatíu starostlivosti o maloleté dieťa, úrad vyhodnotil uložené výchovné opatrenie s účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov na strane matky za neúčinné.

3. Súd sa pred rozhodnutím o návrhu navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia oboznámil s obsahom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj s pripojenými spismi Okresného súdu Košice I 41P/101/2020 v ktorom sa vedie konanie o osvojiteľnosti k maloletému dieťaťu a 21P/96/2019 v ktorom bolo maloletému dieťaťu uložené výchovné opatrenie. Súd zároveň lustráciou v dostupnej evidencii, zistil, že konanie o určenie otcovstva vedené tunajším súdom pod sp. zn. 21Pc/49/2019 bolo dňa 18.02.2020 zastavené z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku. Súd pred vydaním rozhodnutia zistil nasledovný skutkový a právny stav:

4. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 324 ods. 2 CSP, na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

7. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 325 ods. 2 písm. d.) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

10. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

11. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

12. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúchu a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

13. Podľa § 332 ods. 1 CSP je neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

14. Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

15. Podľa § 337 ods. 3 CSP, súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým návrhu na začatie konania vo veci samej vyhovel.

16. Podľa § 361 CMP, súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

17. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

18. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

19. Podľa § 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

20. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

21. Podľa čl. 1 základných princípov CMP, súd postupuje v konaní v súlade s ochranou verejného záujmu a práv zaručených zákonom a prihliada na dobré mravy. Oprávnenia niekoho iného ako účastníka konania vyplývajúce zo zabezpečenia ochrany verejného záujmu upraví zákon.

22. Podľa čl. 4 základných princípov CMP, súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak je účastníkom konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

23. Podľa čl. 6 základných princípov CMP, súd postupuje v súčinnosti s účastníkmi konania tak, aby zistil skutočný stav veci. Súd je povinný na účely zistenia skutočného stavu veci vykonať všetky potrebné dôkazy, aj keď ich účastníci konania nenavrhlí.

24. Podľa § 30 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele, ak súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti, neodkladného opatrenia alebo o uložení ochrannej výchovy alebo výchovného opatrenia, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zabezpečuje v spolupráci s rodičmi dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a zariadením, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť, ochranná výchova, neodkladné opatrenie alebo výchovné opatrenie, určeným v rozhodnutí súdu (ďalej len "zariadenie na výkon rozhodnutia súdu"), umiestnenie dieťaťa do tohto zariadenia.

25. Pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia vychádzal súd zo všeobecného právneho predpisu (lex generalis), ktorým je Civilný sporový poriadok, ako z Civilného mimosporového poriadku, ktorý predstavuje osobitný právny predpis (lex specialis) a v § 360 až § 367 CMP upravuje iba niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach. Neodkladné opatrenie je v zmysle zákonného predpokladu prípustné a opodstatnené nariadiť iba vtedy, ak sa osvedčí tvrdenie, že právne vzťahy medzi účastníkmi vyžadujú potrebu bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 325 ods. 1 CSP).

26. Z vyššie uvedených zákonných ustanovení vyplýva za splnenia akých podmienok môže súd nariadiť neodkladné opatrenie. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je osvedčenie naliehavosti potreby takejto úpravy pomerov účastníkov konania. Vyhodnotenie pomerov, či a kedy je takáto dočasná potreba úpravy daná, je ponechaná výlučne na úvahu súdu,

zároveň je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníkov nariadením neodkladného opatrenia. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je najdôležitejší záujem maloletého dieťaťa, preto sa súd nesmie obmedziť iba na skúmanie splnenie formálnych predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia ale musí dôsledne zvažovať, čo je skutočne v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

27. V závere návrhu je aj zhodnotenie výchovného opatrenia z ktorého vyplýva, že matka a jej druh (údajný otec maloletého dieťaťa) nespokupracujú a neprejavujú záujem o maloleté dieťa, preto úrad uložené výchovné opatrenie vyhodnotil ako neúčinné.

28. Súd je toho názoru, že v záujme maloletého dieťaťa je, aby nebol ohrozený jeho ďalší psychický a fyzický vývoj. Súd zdôrazňuje, že v konaniach o nariadenie neodkladného opatrenia má dokazovanie fakticky povahu osvedčenia, to znamená, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, pričom nemusí dodržiavať formalizovaný postup štandardného procesného dokazovania.

29. V danom prípade súd vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností (uvedených navrhovateľom a vyplývajúcich zo správ a rozhodnutí z pripojených spisov) dospel k záveru, že sú splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Súd prihliadol v neposlednom rade aj na skutočnosť, že matka neprejavila žiadny záujem na vykonávanie starostlivosti o maloleté dieťa.

30. Súd návrhu vyhovel, pretože zistil, že maloleté dieťa sa ocitlo v situácii, že čoskoro pominie 6-mesačná doba uloženého výchovného opatrenia (04.07.2020 - 04.01.2021) pričom úrad vyhodnotil výchovné opatrenie ako neúčinné, nakoľko podmienky, pre ktoré bolo maloleté dieťa umiestnené do zariadenia naďalej pretrvávajú. Matka ani druh matky (údajný otec dieťaťa) neprejavili skutočný záujem o maloleté dieťa. Odovzdanie maloletého dieťaťa do starostlivosti matky by mohlo závažným spôsobom ohroziť jeho život, zdravie, vývoj a výchovu.

31. V súlade vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami a s poukazom na hore uvedené skutočnosti, súd dospel k jednoznačnému záveru, že je daná naliehavá potreba pre nariadenie neodkladného opatrenia a že je nevyhnutné potrebné upraviť pomery vo vzťahu k starostlivosti o maloleté dieťa, preto nariadil jeho umiestnenie do zariadenia kde mu bude poskytnutá potrebná starostlivosť, výchova a zázemie. Avšak súd nezistil dôvody pre nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle 367 CMP, keďže maloleté dieťa sa teraz nachádza, ako aj (dočasne) v budúcnosti sa bude nachádzať u toho istého poskytovateľa starostlivosti na základe tohto rozhodnutia súdu.

32. Na základe uvedeného súd rozhodol tak, že maloleté dieťa má byť odovzdané do dočasnej starostlivosti zariadenia Centrum pre deti a rodiny Košice - Uralská, Uralská 1, 040 12 Košice.

33. O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

34. Toto uznesenie je v zmysle 323 ods. 1 CSP vykonateľné doručením.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.